

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα
Παραδείγματα

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ II

Χαραλάμπους Χαρά

Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013

Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

Άδειες Χρήσης

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons. Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα. Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σύνοψη

Χαραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα
Παραδείγματα

- 1 Ενότητα 2. Ιδιοτιμές και Ιδιοδιανύσματα
 - Ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα
 - Παραδείγματα

Στην ενότητα αυτή μελετάμε Ιδιοτιμές και Ιδιοδιανύσματα, Αλγόριθμος εύρεσης, Γραφική απεικόνιση Ιδιοδιανυσμάτων, Ιδιοτιμές αντιστρόφου και αναστρόφου και δυνάμεων πίνακα, χαρακτηριστικό πολυώνυμο, όμοιοι πίνακες και ιδιοτιμές

Ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα

Καραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

$f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n (\mathbb{C}^n \rightarrow \mathbb{C}^n)$. Ιδιοδιάνυσμα $v \neq 0$ αν υπάρχει $\lambda \in \mathbb{R}(\mathbb{C})$ έτσι ώστε $f(v) = \lambda v$

Ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα

Χαραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

$f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n (\mathbb{C}^n \rightarrow \mathbb{C}^n)$. Ιδιοδιάνυσμα $v \neq 0$ αν υπάρχει $\lambda \in \mathbb{R}(\mathbb{C})$ έτσι ώστε $f(v) = \lambda v$

$A \in M_n(\mathbb{R})(M_n(\mathbb{C}))$, $X \neq 0$. Ιδιοδιάνυσμα $X \neq 0$ αν υπάρχει $\lambda \in \mathbb{R}(\mathbb{C})$ έτσι ώστε $AX = \lambda X$

Ιδιοτιμές + ιδιοδιανύσματα f

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα
Παραδείγματα

$$1. A = A_f$$

Ιδιοτιμές + ιδιοδιανύσματα f

Χαραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

1. $A = A_f$

2. $\det(A - \lambda I) = P_A(\lambda)$ (χαρακτηριστικό πολυώνυμο του A)

Ιδιοτιμές + ιδιοδιανύσματα f

Χαραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

1. $A = A_f$
2. $\det(A - \lambda I) = P_A(\lambda)$ (χαρακτηριστικό πολυώνυμο του A)
3. $\det(A - \lambda I) = 0$, ρίζες ιδιοτιμές

Ιδιοτιμές + ιδιοδιανύσματα f

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα
Παραδείγματα

1. $A = A_f$
2. $\det(A - \lambda I) = P_A(\lambda)$ (χαρακτηριστικό πολυώνυμο του A)
3. $\det(A - \lambda I) = 0$, ρίζες ιδιοτιμές
4. Για κάθε μια από τις ρίζες βρίσκουμε τον $\text{null}(A - \lambda I)$ (Ιδιοχώρος $\neq 0$)

Παράδειγμα

Χαραλάμπος
Χαρά

$$f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, f(x, y) = (x + 2y, 3x + 2y)$$

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

Παράδειγμα

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

$$f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, f(x, y) = (x + 2y, 3x + 2y)$$

1. $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$

Παράδειγμα

Χαραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

$$f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, f(x, y) = (x + 2y, 3x + 2y)$$

$$1. A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$$

$$2. \det(A - \lambda I) = \lambda^2 - 3\lambda - 4$$

Παράδειγμα

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα
Παραδείγματα

$$f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, f(x, y) = (x + 2y, 3x + 2y)$$

$$1. A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$$

$$2. \det(A - \lambda I) = \lambda^2 - 3\lambda - 4$$

$$3. \lambda^2 - 3\lambda - 4 = 0, \lambda = 4, \lambda = -1 \text{ Ιδιοτιμές}$$

Παράδειγμα

Χαραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

$$f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, f(x, y) = (x + 2y, 3x + 2y)$$

$$1. A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$$

$$2. \det(A - \lambda I) = \lambda^2 - 3\lambda - 4$$

$$3. \lambda^2 - 3\lambda - 4 = 0, \lambda = 4, \lambda = -1 \text{ Ιδιοτιμές}$$

Παρατήρηση: Το $\lambda = 0$ είναι ιδιοτιμή ενός πίνακα A αν
 $\det(A) = 0$

Παράδειγμα

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα
Παραδείγματα

$$f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, f(x, y) = (x + 2y, 3x + 2y)$$

$$1. A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$$

$$2. \det(A - \lambda I) = \lambda^2 - 3\lambda - 4$$

$$3. \lambda^2 - 3\lambda - 4 = 0, \lambda = 4, \lambda = -1 \text{ Ιδιοτιμές}$$

Παρατήρηση: Το $\lambda = 0$ είναι ιδιοτιμή ενός πίνακα A αν
 $\det(A) = 0$

$$4. \text{null}(A - 4I) = \left\{ y \begin{pmatrix} \frac{2}{3} \\ 1 \end{pmatrix} : y \in \mathbb{R} \right\},$$

Παράδειγμα

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

$$f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, f(x, y) = (x + 2y, 3x + 2y)$$

$$1. A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$$

$$2. \det(A - \lambda I) = \lambda^2 - 3\lambda - 4$$

$$3. \lambda^2 - 3\lambda - 4 = 0, \lambda = 4, \lambda = -1 \text{ Ιδιοτιμές}$$

Παρατήρηση: Το $\lambda = 0$ είναι ιδιοτιμή ενός πίνακα A ανν
 $\det(A) = 0$

$$4. \text{null}(A - 4I) = \{y(\frac{2}{3}, 1) : y \in \mathbb{R}\},$$
$$\text{null}(A + I) = \{y(-1, 1) : y \in \mathbb{R}\}$$

Παράδειγμα

Χαραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ περιστροφή κατά $\theta = \frac{\pi}{3}$. Αναζητούμε
ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα.

Παράδειγμα

Χαραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ περιστροφή κατά $\theta = \frac{\pi}{3}$. Αναζητούμε ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα. Προφανώς δεν υπάρχουν ιδιοδιανύσματα και άρα ούτε ιδιοτιμές.

Παράδειγμα

Χαραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα
Παραδείγματα

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ περιστροφή κατά $\theta = \frac{\pi}{3}$. Αναζητούμε ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα. Προφανώς δεν υπάρχουν ιδιοδιανύσματα και άρα ούτε ιδιοτιμές.

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ περιστροφή κατά $\theta = \pi$.

Παράδειγμα

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα
Παραδείγματα

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ περιστροφή κατά $\theta = \frac{\pi}{3}$. Αναζητούμε ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα. Προφανώς δεν υπάρχουν ιδιοδιανύσματα και άρα ούτε ιδιοτιμές.

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ περιστροφή κατά $\theta = \pi$. Προφανώς κάθε μη μηδενικό διάνυσμα είναι ιδιοδιάνυσμα της f με ιδιοτιμή $\lambda = -1$.

Παράδειγμα

Χαραλάμπος
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα
Παραδείγματα

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ περιστροφή κατά $\theta = \frac{\pi}{3}$. Αναζητούμε ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα. Προφανώς δεν υπάρχουν ιδιοδιανύσματα και άρα ούτε ιδιοτιμές.

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ περιστροφή κατά $\theta = \pi$. Προφανώς κάθε μη μηδενικό διάνυσμα είναι ιδιοδιάνυσμα της f με ιδιοτιμή $\lambda = -1$.

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ αντανάκλαση ως προς τον άξονα των x .

Παράδειγμα

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα
Παραδείγματα

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ περιστροφή κατά $\theta = \frac{\pi}{3}$. Αναζητούμε ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα. Προφανώς δεν υπάρχουν ιδιοδιανύσματα και άρα ούτε ιδιοτιμές.

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ περιστροφή κατά $\theta = \pi$. Προφανώς κάθε μη μηδενικό διάνυσμα είναι ιδιοδιάνυσμα της f με ιδιοτιμή $\lambda = -1$.

Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ αντανάκλαση ως προς τον άξονα των x . Τότε η f έχει ιδιοτιμή $\lambda = 1$ με ιδιοδιανύσματα όλα τα μη μηδενικά πολλαπλάσια του e_1 και έχει ιδιοτιμή $\lambda = -1$ με ιδιοδιανύσματα όλα τα μη μηδενικά πολλαπλάσια του e_2 .

Παράδειγμα

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

$$1. A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & -6 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \in M_3(\mathbb{C})$$

Παράδειγμα

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

$$1. A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & -6 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \in M_3(\mathbb{C})$$

$$2. P_A(x) = -x^3 - 5x$$

Παράδειγμα

Χαραλάμπους
Χαρά

Ενότητα 2.
Ιδιοτιμές και
Ιδιοδιανύσ-
ματα

Ιδιοτιμές και
ιδιοδιανύσμα-
τα

Παραδείγματα

$$1. A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & -6 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \in M_3(\mathbb{C})$$

$$2. P_A(x) = -x^3 - 5x$$

$$3. \text{Ιδιοτιμές } x = 0, x = \sqrt{5}i, x = -\sqrt{5}i$$

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Dr. Φωτιάδης Ανέστης
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-14

